

MEER DEMOCRATIE

Model reglement – Voorstellen van burgers (petitierecht)

Toelichting:

Via de “voorstellen van burgers” kunnen inwoners van een gemeente zelf een voorstel of vraag op de agenda van de gemeenteraad plaatsen, mits dit door voldoende inwoners wordt ondersteund.

Het oude Gemeentedecreet bevatte een regeling voor voorstellen van burgers. Echter, het nieuwe Decreet Lokaal Bestuur, dat ingaat op 1 januari 2019 geeft daarvoor niet langer een uniforme regeling, maar draagt de gemeenten op om daar zelf een reglement voor in te stellen:

Artikel 304 par. 1 van het Decreet Lokaal Bestuur bepaalt dat de gemeenteraad een beleid dient te voeren voor de inspraak en betrokkenheid van burgers met inbegrip van een regeling voor de voorstellen van burgers. Paragraaf 5 stelt dat de gemeenteraad bij reglement vorm dient te geven aan de voorstellen van burgers evenals (zie paragraaf 4) aan andere vormen van burgerinspraak.

Gemeenten dienen dus actief een reglement in te stellen waarin de voorstellen van burgers geregeld worden, maar zijn vrij in de concrete invulling van de regeling. Hierbij kunnen zij gebruik maken van onderstaand model-reglement. Dit kan als zelfstandig reglement worden ingevoerd, maar de inhoud kan desgewenst ook worden ingevoegd in bijvoorbeeld een huishoudelijk reglement of algemeen participatiereglement.

In dit model-reglement hebben wij gekozen voor een eenvoudige opzet waarbij burgers zelf verantwoordelijk zijn voor de vorm van hun voorstel en voor de inzameling via handtekening-inzameling op eigen formulieren of hun eigen website.

Verstrekking door de gemeente van modelformulieren of een website waarop ondersteuningsverklaringen moeten worden ingezameld leidt tot onnodige bureaucratie en kosten voor de gemeenschap. Er is geen bezwaar wanneer burgers zelf hun formulieren of website voor de inzameling van ondersteuningsverklaringen verzorgen, want de gemeenteraad neemt altijd naar eigen inzicht een besluit omtrent de toelating en de inhoud van het burgervoorstel.

Het minimum aantal ondersteuningsverklaringen (in te vullen in artikel 3) moet uiteraard afhangen van het aantal inwoners van de gemeente. Hiervoor hanteren wij de volgende richtlijnen:

- Gemeente tot 5.000 inwoners: 50 burgers
- Gemeenten van 5001 tot 10.000 inwoners: 75 burgers
- Gemeenten van 10.001 tot 20.000 inwoners: 100 burgers
- Gemeenten van 20.001 tot 50.000 inwoners: 200 burgers
- Gemeenten van 50.001 tot 100.000 inwoners: 300 burgers
- Gemeenten met meer dan 100.000 inwoners: 400 burgers

Het model-reglement

Artikel 1 - Doel

Een voorstel van de burger bevat een duidelijk omschreven verzoek of vraag aan de gemeenteraad. Hij wordt eventueel vergezeld van stukken die de gemeenteraad kunnen voorlichten.

Artikel 2 - Reikwijdte

Voorstellen van burgers kunnen alleen betrekking hebben op zaken waarvoor de gemeente bevoegd is.

Artikel 3 – Vereisten

1. Een voorstel van de burger bevat voorts:
  - a. naam, voornaam, woonplaats en geboortedatum van minimaal één initiatiefnemer, die tevens inwoner van de gemeente is;
  - b. een postadres van de initiatiefnemer(s);
  - c. de namen, voornamen, woonplaats en geboortedatum van tenminste **[AANTAL UIT TOELICHTING INVOEGEN]** burgers die dit voorstel ondersteunen.
2. De initiatiefnemer(s) en ondertekenaars dienen inwoner te zijn van de gemeente en 16 jaar of ouder te zijn.

Artikel 4 – Inzameling van steunverklaringen

De ondersteuningsverklaringen van ondertekenaars kunnen op papieren lijsten worden ingezameld of via een elektronische (internet)applicatie.

Artikel 5 - Indiening

Voorstellen van burgers worden schriftelijk met aangetekende brief ingediend bij de voorzitter van de gemeenteraad die daarvan het college van burgemeester en schepenen op de hoogte stelt.

Artikel 6 - Collegebesluit

Het college besluit binnen 3 weken of het voorstel voldoet aan de vereisten bepaald in artikel 2 en 3.

Artikel 7 – Behandeling door gemeenteraad

1. Indien het voorstel aan de vereisten voldoet, wordt het geagendeerd voor de eerstvolgende gemeenteraadsvergadering die ten minste 3 weken plaatsvindt na het besluit van het college als bedoeld in artikel 6.
2. De initiatiefnemer, of één van hen indien het meerdere initiatiefnemers betreft, heeft 10 minuten spreektijd tijdens deze gemeenteraadsvergadering. De initiatiefnemer kan zich laten vergezellen door een persoon naar keuze.
3. Er is gelegenheid voor de raadsleden om aan de initiatiefnemer vragen te stellen.

Artikel 8 – Besluit door de gemeenteraad

De raad neemt, niet later dan 2 maanden na de in artikel 7 bedoelde raadsvergadering, een gemotiveerd besluit omtrent het voorstel. De voorzitter van de raad informeert de initiatiefnemers hierover schriftelijk.

Artikel 9 – Opschorting van strijdige gemeenteraadsbesluiten

Indien een voorstel van de burger raakt aan een door de gemeenteraad of het college te nemen besluit, respectievelijk een recent genomen besluit dat nog niet is uitgevoerd, dan wordt dit besluit respectievelijk de uitvoering van het besluit hangende de behandeling van het voorstel opgeschort.